

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัย จะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

1.2 เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

2. สมมติฐานการวิจัย

มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 2,215 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 175 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,040 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยแบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา กำหนดเอาทุกอำเภอ จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา แล้วกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง 450 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับสลาก

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ ตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 สอบถามการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.98

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จัดทำหนังสืออนุญาตให้จัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 445 ชุด โดยการจัดส่งและรับคืนผ่านทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ได้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยกลับคืน 445 ชุด เป็นเครื่องมือที่สมบูรณ์ สามารถใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป โดยแบบสอบถาม ตอนที่ 1 นำข้อมูลจากแบบสำรวจรายการ วิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และแบบสอบถามตอนที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งโดยรวมและรายด้าน และหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร

สถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า F - test (Two - Way ANOVA) ทั้งโดยรวมและรายด้านนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า F - test (Two - Way ANOVA)

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 สรุปได้ ดังนี้ คือ

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

มีผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 450 คน เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ 450 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 17 ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10 เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 28 และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 45

4.2 การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมและจำแนกตามตำแหน่ง สรุปได้ดังนี้

4.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติงาน จากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือ ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการตัดสินใจ ด้านการสร้างโอกาสการพัฒนา ด้านการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน ด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กร ด้านการปฏิบัติกิจกรรม ทางวิชาการ ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร ด้านการรายงานผลการพัฒนา และด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหาร ตามลำดับเมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา โดยรวมและทุก

ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติงานจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือ ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติกิจกรรม ทางวิชาการ ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา ด้านการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กร ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร ด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหาร และด้านการรายงานผลการพัฒนา ตามลำดับ ส่วนครูผู้สอน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา โดยรวม และทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติงานจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ คือ ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา ด้านการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กร ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน ด้านการปฏิบัติกิจกรรม ทางวิชาการ ด้านการรายงานผลการพัฒนา ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร และด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหาร ตามลำดับ

4.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก และครูผู้สอน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก

4.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการตัดสินใจ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการตัดสินใจ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก และครูผู้สอน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการตัดสินใจ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก

4.2.12 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ โดยรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก พิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก และครูผู้สอน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก

4.2.13 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา โดยรวมและทุกข้อ อยู่ใน ระดับมาก และครูผู้สอน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก

4.3 การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

4.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติงานจากสูงไปหาค่าได้ดังนี้ คือ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการตัดสินใจ ด้านการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการเป็นผู้นำและสร้าง ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ ด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กร ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการรายงานผลการพัฒนาและด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหาร ตามลำดับ และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติงานจากสูงไปหาค่าได้ดังนี้ คือ ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน ด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กร ด้านการตัดสินใจ ด้านการร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานอื่น

4.3.12 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก

4.3.13 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา โดยรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา โดยรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมาก

4.4 การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

4.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา โดยรวม จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ได้ดังนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา โดยรวม และทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติจากสูงไปหาค่า ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการด้านการตัดสินใจ ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน ด้านการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กร ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร ด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารและด้านการรายงานผลการพัฒนา ตามลำดับ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติจากสูงไปหาค่า ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กร ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร ด้านการรายงานผลการพัฒนา และด้านการพัฒนาและใช้

นวัตกรรมการบริหาร ตามลำดับ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติจากสูงไปหาลำต่ำ ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการตัดสินใจ ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน ด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กรด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร ด้านการรายงานผลการพัฒนา ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหาร ตามลำดับ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติจากสูงไปหาลำต่ำ ได้แก่ ด้านการพัฒนาแผนงานขององค์กร ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงาน ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ด้านการร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ด้านการตัดสินใจ ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านการรายงานผลการพัฒนา ด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหาร และด้านการปฏิบัติงานขององค์กร ตามลำดับ

4.4.2 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ดังนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ โดยรวมและส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมากผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ โดยรวมและทุกข้ออยู่ในระดับมากและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีทักษะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก

4.4.13 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ดังนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนา โดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับมาก

4.5 ผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 สรุปได้ดังนี้ คือ

ไม่มีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

5. อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นน่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.1 จากผลการศึกษาที่พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษาและ โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โกมล อาษาพันธ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของคุรุสภา พ.ศ. 2540 โดยรวม และทั้ง 12 มาตรฐาน อยู่ในระดับมาก

และสอดคล้องกับพิพัฒน์ ศรีสุขพันธ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย มีพฤติกรรมการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยกำลัง ทำการศึกษา ปัจจุบันเป็นระยะเริ่มต้นที่มีการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม โดยใน ส่วน กระทรวงศึกษาธิการก็ได้มีการหลอมรวมหน่วยงานทางการศึกษา ปรับปรุงขอบข่ายและภารกิจ ของสถานศึกษาโดยมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าว ทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารงานเป็นนิติบุคคล กล่าวคือ มีความคล่องตัว รวดเร็ว และมี อิสระในการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management) นับเป็นการสร้างฐานรากและความเข้มแข็งให้สถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 ค : 6 - 7) ส่งผลทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการ ปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานใน ทุกด้าน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคข้อมูล สารสนเทศ หลายด้าน เช่น การปฏิรูปการเรียนรู้ มีการปฏิรูปหลักสูตรและเป็นช่วงที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้มี และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าสถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อรองรับการ ประเมินภายนอกรอบแรก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) (องค์การมหาชน) เพื่อให้เป็นไปตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 45-48) นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทาง การศึกษา พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 โดยมีการกำหนดให้ตำแหน่งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นตำแหน่งที่มีวิทยฐานะซึ่งสามารถก้าวหน้าได้ถึงเชี่ยวชาญพิเศษ มีบัญชีเงินเดือนเป็นของตนเอง ทำให้สามารถกำหนดเงินเดือน เงินวิทยฐานะและเงินประจำ ตำแหน่งของตนเองได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 : 4 - 6) นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 2 ได้จัดให้มีการประชุม สัมมนา และศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา รวมทั้ง การพัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ

เพื่อการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 และสถานศึกษา ในสังกัด ได้แก่ การนำระบบการบริหารจัดการสำนักงาน (E - Office) และระบบบริหารจัดการสถานศึกษา (E - School) มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก

5.2 จากผลการศึกษาที่พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการเป็นผู้นำ และสร้างผู้นำเป็นด้าน ที่มีผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งโดยรวม และพิจารณาจำแนกตามขนาดสถานศึกษาในด้านนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี การส่งเสริม สนับสนุนการทำงานร่วมกัน การปฏิบัติงานอย่างมุ่งมั่น กล้าพูดกล้าทำและรับผิดชอบ การส่งเสริมผู้มีความรู้ความสามารถให้ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและเปิดโอกาสให้แสดงภาวะผู้นำ และจัดระบบหรือแนวทางให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ทุกข้อ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ได้จากกลุ่มนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ได้สังเคราะห์ผลการประเมินภายนอกกรอบแรกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า มาตรฐานด้านผู้บริหาร ในมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีผลการประเมินในมาตรฐานนี้ อยู่ในระดับดี จำนวน 127 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 72.57 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. 2548 : 7) ที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าในช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยทำการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้ภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานในหลายเรื่อง ได้แก่ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกกรอบแรกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) (องค์กรมหาชน) การขอมติและขอปรับปรุงวิทยฐานะให้สูงขึ้น ทั้งในส่วนตัวของผู้บริหารสถานศึกษา และการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูขอมติและขอปรับปรุงวิทยฐานะให้สูงขึ้น ตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 และพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. 2547 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 : 4 - 6) นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษามากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการกระจายอำนาจ บทบาทหน้าที่ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษารับผิดชอบหรือเป็นเจ้าของในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงมีส่วนร่วมร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ปัญหาและมีโอกาสแสดงภาวะผู้นำมากขึ้นด้วย ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย จัดให้มีการประชุม สัมมนา เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทั้งของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 . 2548 : 12)

5.3 จากผลการศึกษาที่ พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการพัฒนา และใช้นวัตกรรมการบริหารเป็นด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิไลลักษณ์ ดวงดา (2544 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ความรู้และทักษะด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมทางการศึกษาที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเลือกซื้อ เครื่องมือ และเทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา กิจกรรมการบริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการใช้และปรับปรุงนวัตกรรมอยู่เสมอ มีการประเมินผลการใช้นวัตกรรมการบริหารและปรับปรุงให้มีคุณภาพสูงขึ้น รวมทั้งร่วมมือกับครูและบุคลากรทางการศึกษาเผยแพร่ นวัตกรรมการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เช่น การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้ปรับปรุง พัฒนานวัตกรรมการบริหารที่สอดคล้องกับบริบท ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตหลักของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นคนเก่ง คนดี และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอันเป็นเป้าหมายหรือภารกิจหลักของสถานศึกษา

5.4 จากผลการศึกษาที่ พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดสถานศึกษา และ ตำแหน่ง ต่อระดับการปฏิบัติงานของบริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหาร การศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่ง ไม่ เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ แต่สอดคล้องกับรุ่งรัตน์ ภูวา (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับขนาดของโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน ที่มีต่อการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สอดคล้องกับจงจัด จันทบ (2545 : 68) ที่พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดของ โรงเรียนต่อปัญหาการ ปฏิบัติงานธุรการใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าช่วงระยะที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา สถานศึกษาทุกแห่งมีการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกแรกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) (องค์กรมหาชน) โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวจักร สำคัญในการขับเคลื่อน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนา สู่วิชาชีพชั้นสูง และเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อขอปรับปรุงกำหนดตำแหน่งให้มี วิทยฐานะที่สูงขึ้นเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 : 4 - 6) ประกอบกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ได้จัดให้มีการประชุม สัมมนา เพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทั้งของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประเมินเพื่อตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษา จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาอยู่ในระดับมากคล้ายคลึงกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งต่อการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยที่พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย

เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหาร เป็นด้านที่มีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกด้านเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการพัฒนา และใช้นวัตกรรมการบริหาร ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1.2 สำหรับการเพิ่มพูนสมรรถภาพการปฏิบัติงาน หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง อาจไม่อาจไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งของบุคลากรและขนาด สถานศึกษา เป็นปัจจัยประกอบการพิจารณาในการวางแผนหรือกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการพัฒนาและการใช้นวัตกรรม การบริหาร

6.2.2. ควรศึกษารูปแบบและวิธีการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ด้านการพัฒนาและการ ใช้นวัตกรรมการบริหาร